

15/05/26

## הצעה לסדר: מעבר לגינון מקיים והפסקת השימוש בחומרי הדברה כימיים במרחב הציבורי

### רקע והנמקה

המציאות הנוכחית במרחב הציבורי של הרשות שלנו דורשת שינוי תפיסתי עמוק ודחוף. מזה שנים, התחזוקה השוטפת של השטחים הפתוחים, הגינות והמדרכות נשענת על שימוש נרחב בחומרי הדברה כימיים (קוטלי עשבים ומזיקים), ובראשם חומרים מבוססי גליפוסט וחומרים זרחניים/סינתטיים אחרים כגון טייפון.

המדע אינו משאיר מקום לספק:

- **פגיעה בריאותית ישירה:** חומרי הדברה אלו הוגדרו על ידי ארגון הבריאות העולמי (WHO) כחשודים ומסרטנים בבני אדם. הם נקשרים לשיבושים הורמונליים, בעיות נשימה ופגיעה התפתחותית בילדים, אשר רגישים לחומרים אלו פי כמה מבוגרים עקב משקל גופם וקרבתם הפיזית לקרקע.
- **אסון אקולוגי שקט:** חומרים אלו אינם נעלמים. הם מחלחלים למי התהום ומי הבארות הקיימות בנס ציונה, מרעילים את המיקרוביום של הקרקע, המגוון הביולוגי ביישוב הולך ונמחק.
- **אשליית החיסכון:** הריסוס הכימי מייצר "אדמה מתה". כשהקרקע מתה, העשבים השוטים הבאים שצומחים הפוכים עמידים יותר, מה שמאלץ את הקבלנים לרסס יותר מעגל קסמים הרסני ויקר.

ניהול סיכונים מושכל, מוסרי ובריאותי מחייב אותנו להחיל את "עקרון ההיזהרות המונעת". מחובתנו כנבחרי ציבור להגן על התושבים ועל הסביבה, ולהוביל את הרשות לעידן של גינון מקיים (Sustainable Landscaping).

### עקרונות המדיניות החדשה:

אנו נדרשים לאמץ תפיסת עבודה מודרנית המבוססת על שלוש רגליים:

1. **מעבר לאמצעים מכניים ופיזיים:** החלפת הריסוס הכימי בחירמוש מכני, עישוב ידני ממוקד, ושימוש בטכנולוגיות מתקדמות (כגון הדברה תרמית מים רותחים או קיטור – המבשלת את שורש העשב ללא רעלים).
2. **תכנון נוף מקיים מונע:** שימוש בחיפוי קרקע (רסק עץ, טוף) המונע צמיחת עשבייה, ושתילת צמחייה מקומית, חסכונית במים, הדוחה מזיקים באופן טבעי ומקיימת ללא התערבות כימית.
3. **שקיפות ונהלים קשיחים לזמן המעבר:** עד להפסקה המוחלטת, יוגדרו "אזורים אדומים" (מוסדות חינוך, גני משחקים, מדרכות ברחובות העיר, פארקים) שבהם

חל איסור ריסוס מוחלט מידי. כל פעולת הדברה במרחב אחר תחייב שילוט מראש והתרעה לתושבים כולל גידור למניעת כניסה ופיקוח לבקרה למהלך הזמן המוגדר על ידי יצרן חומר ההדברה.

## הצעת החלטה

1. **אימוץ מדיניות "עיר ללא רעלים":** הרשות תפסיק לחלוטין את השימוש בחומרי הדברה וקוטלי עשבים כימיים במרחב הציבורי בתוך תקופת מעבר שלא תעלה על 2 חודשים מיום קבלת החלטה זו.
2. **הגנה מיידית על אוכלוסיות רגישות:** החל מ-30 יום מאישור הצעה זו, יחול איסור מוחלט על ריסוס כימי ברדיוס של 100 מטרים מגני ילדים, בתי ספר, גני משחקים, וגינות כלבים.
3. **כתיבת ספר נהלים ומעבר לאמצעים מכניים:** אנשי המקצוע באגפים הרלוונטיים (גנים ונוף/שפע) יגבשו בתוך 60 יום נוהל עבודה מפורט למעבר לאמצעי תחזוקה מכניים (חירמוש, קיטור, חיפוי קרקע).
4. **התאמת מכרזי קבלנים:** כל מכרזי הגינון החדשים והסכמי המסגרת הקיימים של הרשות יעודכנו כך שיאסרו שימוש בחומרים כימיים מדרגה מסוימת, ויחייבו הסמכה של עובדי הקבלן בגינון מקיים.
5. **הקמת ועדת מעקב עירונית:** תוקם ועדה מקצועית (הכוללת מומחה לגינון מקיים, חבר מועצה מהאופוזיציה וחבר מועצה מהקואליציה ונציג אגף שפ"ע) שתעקוב אחר יישום התוכנית ותגיש דוח חצי שנתי לוועדת איכות סביבה.

בכבוד רב,

ח"מ נס ציונה גלית אבינועם  
ראשת רשימת ה"מושבה"